

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 36712**Nom:** Actors polítics: partits, grups d'interès i moviments socials**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Ciències Socials	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Actors polítics: partits, grups d'interès i moviments socials	OBLIGATÒRIA
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BARRIO LOPEZ ASTRID

MEDINA IBORRA IVAN

RESUM

L'assignatura pertany al grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública, i s'imparteix com a obligatòria en el segon curs. L'objectiu és conèixer com els actors col·lectius organitzen, intermedien i representen les demandes i ideologies de la ciutadania. Addicionalment, s'analitza l'evolució de les organitzacions d'aquests actors col·lectius (partits polítics, grups d'interès i moviments socials), i com els factors organitzatius, institucionals i polítics poden afectar la mobilització d'interessos i modelar els repertoris d'acció col·lectiva.

L'assignatura pretén estudiar detalladament l'evolució dels models organitzatius dels partits polítics i la definició programàtica i ideològica d'aquests; els tipus de sistemes de partits i les seues conseqüències

institucionals i polítiques; els diferents tipus de grups d'interès i les seues estratègies d'influència; així com els tipus de moviments socials i els repertoris de protesta i recursos disponibles. Tot això s'abordarà des de les principals teories institucionalistes, sociològiques i econòmiques aplicades a l'estudi de l'acció col·lectiva i dels actors polítics col·lectius.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D'APRENTATGE

1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública

Anàlisi d'informació per a avaluar problemes polítics o de gestió pública i elaborar propostes de millora

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de gènere a les institucions, actors i polítiques públiques.

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de la Ciència Política i de l'Administració Pública.

Conèixer i saber analitzar els processos electorals, tant des del punt de vista institucional, com des del del comportament dels actors col·lectius i individuals.

Conèixer i saber analitzar les característiques i pautes d'actuació dels principals actors polítics (partits, sindicats, grups d'interès i nous moviments socials).

Interpretar els marcs polítics i processos històrics establint anàlisis comparatives de canvi i de prospecció futura.

Pensament crític.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber analitzar escenaris d'actuació en política internacional i proposar actuacions per a diferents tipus d'actors.

Saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb especial atenció al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.

Saber distingir els valors, ideologies, actituds i pautes de comportament dels ciutadans així com la seua evolució temporal.

Saber elaborar informes, dictàmens i treballs de recerca política.

Saber utilitzar els mètodes i tècniques d'anàlisis quantitatives i qualitatives, així com el mètode comparatiu.

Treball en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Bloc I. Partits polítics i sistemes de partits.

1. Definicions, orígens i funcions dels partits polítics.
2. Partits i ideologies.
3. Organització i participació partidista.
4. Sistemes de partits.

Bloc II. Grups d'interés, representació i influència política.

5. Definicions, tipologies, enfocaments i teoria de grups.
6. Organització, recursos, influència i accés.

Bloc III. Moviments socials.

7. Definicions i enfocaments.

8. Organització i acció col·lectiva.

Bloc IV. Nous actors polítics en la democràcia digital i la governança global.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	35,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La transmissió i adquisició de coneixements es realitzaran, en primer lloc, mitjançant la classe magistral. El docent exposarà els continguts essencials de l'assignatura, acostant-los a la realitat amb exemples d'actualitat, textos clàssics, casos, textos legals, materials en xarxa, etc. En tot moment es demanarà la participació de l'estudiantat, que haurà de preparar prèviament els temes mitjançant estudi i treball autònom. Igualment, s'espera que dediquen temps fora de l'aula a repassar les lliçons magistrals.

Al llarg del curs es realitzaran diverses activitats pràctiques, individuals i en equip. L'estudiantat haurà d'utilitzar materials proporcionats pel professorat o buscar-los en institucions, biblioteques o internet. Les activitats requeriran preparació prèvia i consulta de materials complementaris. Els exercicis hauran d'entregar-se en la data establida, sense acceptar entregues fora de termini.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es compon de dos elements, tant en la primera com en la segona convocatòria:

a) Examen: En acabar el curs es realitzarà una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura recollits en aquesta guia docent, s'hagen impartit a l'aula o no, així com sobre els materials treballats en les diverses sessions. Aquesta prova tindrà un valor del 60% de la nota global.

b) Avaluació contínua: Al llarg del semestre es realitzaran treballs pràctics i activitats complementàries de diversa índole, que s'hauran d'entregar el dia assenyalat pel professorat. Aquesta part tindrà un valor de fins al 40% de la nota final. Perquè l'alumne/a pugui obtenir punts de l'avaluació contínua, haurà d'haver assistit, com a mínim, al 80% de les sessions de classe dedicades a aquesta. A més, per a poder sumar la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua (de les sessions pràctiques) a la qualificació de l'examen, l'alumne/a haurà d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 10) en l'examen final. El contingut de tots aquests treballs d'avaluació contínua constitueix també materials i continguts del curs, per la qual cosa són susceptibles de formar part de la prova final de curs. El professorat explicarà com s'ha de realitzar i entregar cada exercici i, posteriorment, entregarà els resultats de les diverses pràctiques abans de l'examen. Les pràctiques (tant les no realitzades o no entregades en el termini establert, com les ja realitzades o avaluades) no seran recuperables amb posterioritat a la data de lliurament.

En la segona convocatòria, l'alumnat que no haja aprovat l'assignatura en la primera podrà mantindre la nota (fins al 40% de la nota final) pels exercicis pràctics avaluable realitzats durant el curs (presentant-se només a l'examen general de segona convocatòria), o bé presentar-se a una prova addicional per a ser avaluat/ada de la part recuperable d'aquests exercicis realitzats en classe. En fer públiques les notes de la primera convocatòria, el professorat anunciarà si hi ha exercicis recuperables (i de quina manera, amb quin contingut i amb quin valor percentual sobre la nota final). Perquè la qualificació d'aquesta prova addicional (i/o de la nota pels exercicis realitzats en classe) es pugui sumar a la de l'examen general de la segona convocatòria, caldrà obtenir en aquest almenys un 4,0 (sobre 10).

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat/ada de la mateixa, en el cas de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en primera com en segona convocatòria), obtindrà la qualificació de No Presentat.

El professorat responsable de l'assignatura podrà determinar la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data distinta de l'oficial, d'acord amb les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o per qualsevol altra causa reglamentàriament establida (per exemple, supòsits de força major justificada). En aquests casos, la nova modalitat d'examen haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general per a la resta del grup.

BIBLIOGRAFIA

Lectures bàsiques

- DELLA PORTA, D. i DIANI, M. (2011). Los movimientos sociales. Madrid, CIS.
- MOLINS, J.M., MUÑOZ, L. i MEDINA, I. (eds.) (2016). Los grupos de interés en España. Madrid, Tecnos.
- RODRÍGUEZ-AGUILERA DEL PRAT, C. (2017). Manual de partidos políticos. Barcelona, Hyugens.

Lectures de referència

- CASAL BERTOIA, G. i SCHERLIS, G. (2015). Partidos, sistemas de partidos y democracia. La obra esencial de Peter Mair. Buenos Aires, Eudeba (cap. 6).
- JOHNSTON, H. (2022). ¿Qué es un movimiento social? Madrid, Alianza Editorial (cap. 1 i 2).
- JORDANA, J. (1996). Las asociaciones de intereses y la acción colectiva. En CAMINAL, M. (ed.). Manual de Ciencia Política. Madrid, Tecnos.
- KATZ, R. i MAIR, P. (2022). Democracia y cartelización de los partidos políticos. Madrid, Catarata (cap. 1 i 5).
- MEDINA, I. i BOUZA-GARCÍA, L. (2020). Grupos de interés y administraciones públicas: estrategias, mitos y debates actuales. En ALDEGUER, B. i PASTOR, G. (eds.). Democracia, Gobierno y Administración Pública Contemporánea. Madrid, Tecnos.
- MEDINA, I. i MUÑOZ, L. (2016). La relevancia de los grupos de interés en la Ciencia Política. En MOLINS, J.M., MUÑOZ, L. i MEDINA, I. (eds.). Los grupos de interés en España. Madrid, Tecnos.
- SARTORI, G. (1992). Partidos y sistemas de partidos. Madrid, Alianza Editorial (cap. 1 i 5).
- TILLY, CH. i WOOD, L. (2014). Los movimientos sociales 1768-2008. Barcelona, Crítica (cap. 1).
- ULLÁN DE LA ROSA, F.J. (2016). Teorías sociológicas de los movimientos sociales. Madrid, La Catarata.
- VON BEYME, K. (1986). Los partidos políticos en las democracias occidentales. Madrid, CIS (cap. 2).
- WARE, A. (1996). Partidos políticos y sistemas de partidos. Madrid, Istmo (introducció).